

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ ВІХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

14 жовтня 2004 року

№31 (2684)

Подія

Установчі збори учасників проекту ЮНЕСКО "Відкритий віртуальний кампус центрів електронного навчання, науково-технологічних та інженерних університетів країн Центральної і Східної Європи" пройшли в нашому університеті 30 вересня – 1 жовтня. З'їхалися представники 12-ти університетів з 8 країн: Болгарії, Вірменії, Естонії, Литви, Польщі, Румунії, Чехії, України.

А передувало цьому рішення 32-ї сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО про створення віртуального кампусу центрів електронного навчання, науково-технологічних та інженерних університетів країн Центральної і Східної Європи. А ще раніше була пропозиція України (з ініціа-

конкурентні позиції на світовому освітянському ринку. Міністерство, зі свого боку, працюватиме над забезпеченням державного визнання дипломів, отриманих за віртуальною формою навчання.

Що зроблено

Впродовж двох днів роботи представники університетів-партнерів презентували свої навчальні заклади та напрацювання в сфері дистанційної освіти (ДО), розглянули досягнення та плани на майбутнє. Відбулася відеоконференція між УЦДО та мережею західноєвропейських університетів NETTUNO (Італія). Було підписано Меморандум про заснування CEEVU – Центрально-східно-європейського віртуального університету, статут та протокол установчих

німецька. Передбачено переклад навчальних курсів на національні мови університетів (при згоді університету, який створив цей курс, та надходження фінансування від замовника).

– Як оплачуються дистанційна освіта?

– Студент вносить кошти на рахунок університету, куди вступив на навчання. Цей університет перераховуватиме їх віртуальному навчальному закладу, а вже той стимулюватиме розробників навчальних курсів.

– Чи може дистанційне навчання застосовуватися у науковій складовій діяльності університету?

– Звичайно. Це спілкування в режимі відеоконференції, спільне керівництво аспірантами тощо.

– Хто буде створювати "дистанційні" навчальні курси? І хто готуватиме тих, хто створюватиме?

– Дистанційні курси будуть створювати команди CEEVU - викладачі,

коли постало питання підготовки викладачів та спецкурсів іноземною, звернулися до ДО. Напрацювали методику й авторські програми для викладання англійською. Пишаємося, що наші слухачі опанували мову за два роки, оскільки традиційне навчання розраховане на 4-5 років.

– Ви маєте досвід організації мереж для навчання. Які курси ДО, на Ваш погляд, нині найбільше затребувані?

Яцек Гасвський, генеральний секретар Асоціації мереж країн Центральної і Східної Європи (Польща): Наша Асоціація працює 10 років і об'єднує 80 організацій з 20 країн регіону, існує клуб випускників.

М. Ель Таш

Переважно навчаємо управлінським методом, високим технологіям тощо. Маємо 30 лекторів, які в системі ДО викладають близько двох десятків спецкурсів. Прагнемо своєю роботою привнести інтернаціоналізм у регіон.

– Що спонукало до розвитку ДО у вашому університеті?

Єлена Шойкова, ректор з наукового розвитку, керівник науково-дослідної лабораторії технологій електронного навчання Софійського технічного університету (Болгарія): П'ять років працює наша лабораторія, покликана до життя сучасними викликами розвитку технологій і стандартів. Нам вдалося створити власну платформу для надання курсів електронного навчання.

– Ви багато років співпрацюєте у сфері ДО з різними навчальними закладами. Який досвід вивести з цього партнерства? Яким Вам видається проект CEEVU?

Дангуоле Руткаускайне, керівник Центру дистанційної освіти Каунаського технологічного університету (Литва): Нашому Центру близько 10 років. Ми тісно співпрацюємо з іншими навчальними закладами, навчаємо там викладачів. Найважливіше, на мою думку, – мотивувати

СТВОРЕНО ВІРТУАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Виступає А.М.Гуржій

тиви НТУУ "КПІ" до цієї поважної організації щодо започаткування міжнародного громадського об'єднання – віртуального університету. Ініціативу підтримали Білорусь, Азербайджан, Латвія, Грузія, Республіка Молдова, Польща.

Відкриття

Учасників зборів привітав ректор НТУУ "КПІ" академік НАН України М.З.Згуровський. Адже саме наш університет названо національним координатором проекту від України. Михайло Захарович, зокрема, зауважив, що попереду значна за обсягом і доробком творча робота, в якій візьмуть участь європейські університети, серед них українські – Донецький технічний університет, НТУ "ХПІ", університет "Львівська політехніка", МУФ, Український центр дистанційної освіти НТУУ "КПІ".

До присутніх також звернувся директор відділу аналізу і політики в галузі науки Секретаріату ЮНЕСКО Мустафа Ель Ташб. Він впевнений, що в проєкті віртуального університету, де партнером координатора виступає італійський університет NETTUNO (м.Рим), буде досягнуто взаєморозуміння і його ідеї втіляться у життя.

В.Ю.Єльченко, голова Національного комітету України у справах ЮНЕСКО, перший заступник міністра закордонних справ повідомив, що Україна, зокрема НТУУ "КПІ", активно співпрацює з міжнародними організаціями. Він сподівається, що проєкт ЮНЕСКО щодо віртуального навчання дасть позитивні результати.

Заступник міністра освіти А.М.Гуржій назвав збори унікальною і непересічною подією, адже університети об'єднали свої зусилля для розбудови закладу нового навчального типу з широким представництвом міжнародних учасників. Упровадження в Україні принципів: "Освіта для всіх", "Освіта без кордонів", "Освіта впродовж усього життя", – здійснюватиметься, зокрема, і через нині створений віртуальний університет. Це дозволить нашій країні посилити свої

зборів, обговорено першочергові заходи та моделі подальшої взаємодії.

Етапи розвитку

2004 р. – реєстрація організації, вибори органів управління та науково-методичної ради і комісії;

2005 р. – створення інфраструктури віртуального університету, програмного, технічного, мереженого забезпечення; запуск пілотного проєкту, в якому візьмуть участь служби з різних університетів і країн, будуть відпрацьовані організаційні моменти;

2006 р. – навчання слухачів за спільними програмами і планами, реалізація самоокупності проєкту.

Що буде

Тож за кілька років студенти, приміром НТУУ "КПІ", зможуть дистанційно вивчати певні навчальні курси, підготовлені в університетах інших країн (оскільки навчальні програми узгоджені і курси відповідають певній кількості кредитів, достатній для перезаліку), в КПІ їм ці курси перезарахують, і вони будуть внесені до додатка до диплому НТУУ "КПІ" з поміткою "віртуально". У майбутньому передбачається також видача і дипломів ЮНЕСКО.

Особливості віртуального навчання
Детальніше про майбутній проєкт розповіла директор УЦДО доц. І.Г.Малюкова.

– Іншою Геннадієво, у традиційному університеті все звично: аудиторії, слухачі, лекції і конспекти. А як у віртуальному?

– Університети-учасники CEEVU розроблятимуть інформаційні ресурси у вигляді курсів дистанційного навчання, які будуть розміщуватися на серверах центрів CEEVU. Студенти віртуального центру навчатимуться, спілкуючись із викладачами будь-якого університету CEEVU, через Інтернет.

– Якою мовою вестиметься навчання?

– Базова – англійська та мови ЮНЕСКО – російська, французька,

І.Г.Малюкова

програми, дизайнери, методисти. Підготовка таких фахівців буде вестись за спільними методиками і програмами.

– Хто фінансуватиме проєкт?

– У проведенні установчих зборів допоміг Міжнародний фонд "Відродження" та ЮНЕСКО. Проєкт фінансуватиметься спочатку за рахунок європейських грантів, поки не стане самоокупним.

– Які курси ДО будуть впроваджені першими?

– Першим напрямом підготовки та підвищення кваліфікації в рамках CEEVU визначено "Комп'ютерні науки". Але паралельно може відбуватись дистанційне навчання за вже розробленими в університетах-учасниках курсами дистанційного навчання

Під час засідання

як іншої спрямованості – іноземних мов, управлінських дисциплін та унікальних для цих університетів напрямів підготовки.

Говорять учасники проєкту
Кореспондент "КП" поставила кілька запитань гостям.

– Як з напрацювань у сфері ДО Ви могли б запропонувати партнерам?

Джанполадян Беньямін, директор Центру удосконалення викладачів Єреванського інженерного університету (Вірменія): У нашому університеті кількасот студентів навчаються англійською мовою. Кілька років тому,

лекторів бути активними. Приміром, ми постійно проводимо конкурси на створення дистанційних навчальних курсів.

Щоб отримувати нову інформацію, бути у вирі подій не лише географічно, а й фізично, – беремо участь у багатьох європейських проєктах. Для такої маленької країни, як Литва, дуже важливо заявити: "Ми є, ми вміємо". Тому оцінюю проєкт CEEVU як такий, що дає потенційні можливості партнерським стосункам навчальних закладів з подальшим практичним їх втіленням.

Підготувала Н. Вдовенко

ВІТАЄМО

Панченка Миколу Пилиповича д.е.н., заслуженого професора КПІ із нагородженням орденном Богдана Хмельницького III ступеня.

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Створено віртуальний університет

2 Інженерно-фізичному факультету – 60!

3 Конференція профспілки студентів НТУУ "КПІ"

На засіданні Вченої ради

Математика: з глибини століть – до наших днів

4 Романтика моря в "Маяку"

Інтерклуб

ІНЖЕНЕРНО-ФІЗИЧНОМУ – 60!

Шановні друзі!

Мені особливо приємно привітати Вас, професорів і студентів, науковців і аспірантів, усіх співробітників колективу інженерно-фізичного факультету НТУУ "КПІ" з ювілеєм – 60-річчям від дня заснування.

У витоків металургійної та металознавчої школи КПІ стояли вчені із всесвітньо відомими іменами – В.П.Іжевський, І.П.Бардін, К.І.Ващенко, В.Н.Гриднев, М.М.Доброхотов, Г.В.Самсонов та ін.

За 60 років факультет підготував і випустив у світ тисячі високопрофесійних фахівців. Серед випускників є керівники великих державних установ, депутати Верховної Ради України, 21 дійсний член і член-кореспондент НАН України, 65 лауреатів Державних премій, більше 100 докторів і 500 кандидатів наук.

Сьогодні Ви, шановні друзі, гідно продовжуєте справу, розпочату багато років тому. На факультеті ведеться колітка, а головне – ефективна робота з розвитку вітчизняних освітніх та наукових шкіл, формування сучасної молоді не тільки як фахівців своєї справи, але, в першу чергу, як громадян-патріотів, будівничих України.

З нагоди 60-річчя від дня заснування інженерно-фізичного факультету шлю Вам щирі побажання щастя, здоров'я, натхнення й успіхів! Прославляйте і далі Вашу справу, наш КПІ.

З повагою, ректор НТУУ "КПІ" академік НАН України М.З. Згуровський

14-15 жовтня відзначатиметься 60-річчя інженерно-фізичного факультету. На сьогодні це провідний навчально-науковий центр не тільки в нашій країні, а й за її межами з підготовки фахівців у галузі металургії та інженерного матеріалознавства.

Інженерно-фізичний факультет (у минулому – металургійний, механіко-технологічний, фізико-технологічний) був створений у Київському політехнічному інституті у 1944 році для поліпшення підготовки інженерів у галузі металургії й матеріалознавства, для забезпечення висококваліфікованими фахівцями численних інститутів Академії наук України.

Організатором та першим деканом факультету протягом 15 років був Заслужений діяч науки та техніки України професор К.І.Ващенко. Після нього факультет очолювали доц. А.Ф.Чижський (1959-1972), проф. Д.Ф.Ченег (1972-1988), проф. А.П.Сьомик (1988-2000). З 2001 року факультет очолює проф. О.М.Бялік.

Створений у грудні 1944 року, металургійний факультет включав кафедри: металургії сталі і промислових печей, очолюваної академіком М.М.Доброхотовим, металургії чавуну на чолі із чл.-кор. АН УРСР В.Ю.Васильєвим, металознавства та термічної обробки із її завідувачем академіком В.М.Свечниковим і ливарного виробництва чорних та кольорових металів із зав. кафедри, на той час доцентом, К.І.Ващенко, який очолював кафедру 30 років (1944-1974).

Важко переоцінити внесок у становлення і подальший розвиток металургійної освіти у КПІ та у державі в цілому професора К.І.Ващенка. Пам'ять про життя та діяльність цієї непересічної особистості, фундатора факультету дбайливо зберігається і зберігається у серцях нинішнього покоління викладачів та студентів. Погруддя Костянтина Іллєча, встановлене у вестибюлі корпусу інженерно-фізичного, завжди прикрашають квіти.

Численні вихованці факультету із вдячністю згадують наступника К.І.Ващенка на посаді декана – А.Ф.Чижського (1910-1974) – особистість

Біля витоків металургійної спеціальності КПІ: перший ряд у центрі – В.П.Іжевський, праворуч – М.П.Чижевський, третій ряд у центрі – І.П.Бардін

високого інтелекту з надзвичайно чуйним ставленням до студентів та співробітників.

Шістнадцять років очолював факультет професор Д.Ф.Чернега. У цей період (70-80-ті роки) факультет зростає кількісно і якісно, зміцнювалась його матеріально-технічна база: при підтримці ректорату було споруджено сучасний навчально-лабораторний корпус ІФФ. У 1977 р. професор Д.Ф.Чернега організував і очолював кафедру фізико-хімічних основ технології металів. З того часу у складі факультету

Висококваліфіковані спеціалісти – випускники інженерно-фізичного факультету – завжди були, є та будуть необхідні, бо завдяки традиційно високому рівню підготовки мають значний попит на виробництві, у наукових, технологічних установах, іноземних компаніях.

Головна відмінна риса факультету полягає в тому, що він являє собою унікальне єднання спеціалістів вищої школи та Академії наук України, яке склалося та успішно себе справджує протягом десятиліть.

Декан ІФФ, професор О.М.Бялік

працюють п'ять кафедр. Окрім названої, ще з часу заснування факультету – кафедри ливарного виробництва чорних та кольорових металів, металознавства та термічної обробки, високотемпературних матеріалів та порошкової металургії, фізики металів.

На час перебудови і становлення незалежності України припав період, коли факультетом керував його випускник 1963 р., учень К.І.Ващенка, професор А.П.Сьомик (1941-2000).

Удосконалення навчального процесу, пошук та становлення нових шляхів науково-навчального співробітництва з профільними інститутами НАН України у формі асоціації – основні характерні риси діяльності факультету у той час.

Сьогодні особлива увага приділяється збереженню традицій, напрацьованих нашими славетними попередниками, подальшому зміцненню зв'язків із Академією наук, відкриттю спеціалізації як відповідь на виклики часу, активній участі у заходах із впровадження Болонського процесу. У 2003 р. за участю ІФФ створено спільний українсько-німецький факультет машинобудування НТУУ "КПІ" та університету ім. Отто-фон-Геріке, м. Магдебург, Німеччина, у якому задіяні також механіко-машинобудівний інститут та зварювальний факультет.

Історія факультету, його сучасне і майбутнє пов'язані з життям та діяльністю його засновників – вчених зі світовим ім'ям, його вихованців, сучасних викладачів, студентів, співробітників.

Серед випускників кафедри металургії, коли її очолював проф. В.Ю.Васильєв, багато відомих учених та професорів: М.Ф.Олексієнко, С.Н.Карамзін, В.П.Машовець, Ф.М.Шамрай, П.А.Еллік, К.І.Ващенко – випускник КПІ 1930 р.; відомі керівники підприємств і організацій: Р.В.Белан, що очолював Кузнецкий металургійний комбінат, П.Н.Кушнір та І.В.Остапчук – працювали в різні часи директорами Українського інституту металів, В.А.Коваль був міністром вищої і середньої спеціальної освіти України.

У 70-90-ті роки металургійна школа КПІ збагатилася іменами визначних науковців-викладачів, – вихованців факультету, продовжувачів справи К.І.Ващенка. Докторами технічних наук, професорами стали С.П.Дорошенко, що завідував кафедрою ливарного виробництва чорних та кольорових металів з 1974 по 1991

року, О.М.Бялік, В.Я.Шурхал, В.К.Ларін (1940-1992), А.П.Сьомик, чл.-кор. НАН України Д.Ф.Чернега. Організована ним кафедра фізико-хімічних основ технології металів – єдина в Україні, яка забезпечує випуск фахівців у галузі спецеелектрометалургії. Багато років (з 1951 по 1959, а потім з 1985р. по нинішній день) працює на факультеті член-кореспондент НАН України, проф. Г.Г.Єфименко, що є науковим керівником науково-дослідної лабораторії "Нові технології у металургії".

Велимишановні викладачі, співробітники й студенти інженерно-фізичного факультету НТУУ "КПІ"!

Колектив Національної академії наук України щиро поздоровляє всіх Вас із 60-річчям від дня заснування факультету!

Підготовка інженерів-металургів почалась відтоді, як у 1899р. у КПІ прийшов працювати професор В.П.Іжевський, який став організатором металургійної спеціальності на хімічному факультеті. З його дбайливих рук вийшли видатні вчені й інженери: академік віце-президент АН СРСР І.П.Бардін, академік М.П.Чижевський і багато інших. Масштабна й цілеспрямована підготовка інженерів-металургів з багатьох спеціальностей почалась з 1944 року, коли був заснований металургійний факультет, що з 1975 року має назву "Інженерно-фізичний".

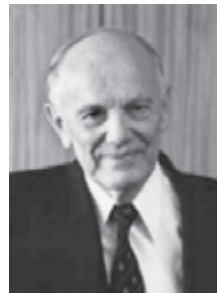
Ваш факультет своїми науковими досягненнями відомий далеко за межами України. Всесвітньо відомі наукові школи викладачів факультету академіків В.М.Свечникова, М.М.Доброхотова, В.Н.Гриднева, членів-кореспондентів НАН України В.Ю.Васильєва, Г.В.Самсонова, першого декана факультету професора К.І.Ващенка, які зробили вагомий внесок в розвиток ме-

талургії й металознавства, підготовку висококваліфікованих інженерних та наукових кадрів.

Протягом всього терміну існування та активної навчально-наукової діяльності факультету підтримувались творчі, взаємозбагачувальні зв'язки з науковими установами Академії наук. Серед 7 тис. фахівців – вихованців факультету, – підготовлених за період його існування, понад 20% поповнювали ряди науковців Академії наук. Ціла плеяда визначних особистостей, випускників Вашого факультету очолювала й очолює провідні інститути НАН України: академік РАН і НАН України В.І.Трефілов; академіки НАН України В.В.Немошкаленко, В.Л.Найдек, В.В.Скороход, І.М.Карп, а також 15 членів-кореспондентів НАН України.

Поздоровляю Вас із ювілеєм, бажаю творчих успіхів, розвитку навчальної й наукової баз. Здоров'я міцного, благополуччя й щастя людського!

Президент Національної академії наук України, академік РАН і НАН України Б.Є.Патон

кор. НАН України В.П.Бондаренко, доктори технічних наук, професори М.С.Ковальченко, Т.Я.Косолапова, В.Я.Шлюко. Професор В.Я.Шлюко (1923-2001) очолював кафедру порошкової металургії та високотемпературних матеріалів з 1975 по 1992 роки. Його наступником на цій посаді був доцент, випускник факультету 1967р. В.В.Морозов (1940-2000), з 2000 р. кафедру очолює випускник факультету 1964 р., учень Г.В.Самсонова професор А.М.Степанчук. За час існування випускники кафедри захистили 15 докторських і більш ніж 50 кандидатських дисертацій.

Зараз на всіх курсах факультету навчається понад 1300 студентів. В організації їхнього навчання та дозвілля все більш важливу роль відіграють органи студентського самоврядування. На ІФФ функціонують три організації: студентська рада факультету, студентська рада гуртожитку №10 та профбюро студентів, головною метою діяльності яких є створення належних умов для сумлінного навчання, гарного відпочинку студентів, а також покращання житлово-побутових умов у гуртожитку.

За активну участь у науковій роботі та високі показники у навчанні студентам-відмінникам на факультеті призначають іменні стипендії академіка В.І.Трефілова, академіка В.Н.Гриднева, чл.-кор. Г.В.Самсонова, академіка І.П.Бардіна, професора А.П.Сьомика.

У підготовці спеціалістів активну участь беруть і видатні вчені АН України – академіки В.В.Немошкаленко, Г.С.Писаренко, А.П.Шпак, Б.І.Медовар, В.В.Скороход, В.Л.Найдек, І.К.Походня, члени-кореспонденти Г.П.Борисов, Г.М.Григоренко, В.І.Дубодєлов, А.Г.Лесник, Ю.В.Мільман, В.Т.Черепін, С.О.Фірстов, С.П.Ошкдьоров, В.П.Бондаренко та багато інших, значна частина з яких є випускниками ІФФ.

Новою формою науково-навчального співробітництва з профільними інститутами НАН України, започаткованою 2000 року, стала організація навчально-наукових асоціацій "Матеріалознавство та спецеелектрометалургія", "Матеріалознавство й металургія" з інститутами електрозварювання ім. Є.О.Патона, проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича, надтвердих матеріалів ім. М.В.Бакуля, із фізико-технологічним інститутом металів і сплавів, фізики металів ім. Г.В.Курдюмова.

У роботі асоціації беруть участь 5 профільюючих кафедр і науково-дослідні лабораторії інженерно-фізичного факультету НТУУ "КПІ" та 38 відділів інститутів НАН України.

Високоякісна підготовка, що забезпечується на факультеті сумлінною працею 19 профе-

К.І. Ващенко

ночасно був ректором КПІ. Його видатні учні – академіки В.І.Трефілов, В.В.Немошкаленко – були директорами інститутів проблем матеріалознавства та металургії АН УРСР. Кафедрі термічної обробки і фізики металів КПІ у 1960-1974 роках очолював професор В.Г.Пермяков (1917-1991). Його учні, що невдовзі стали докторами наук, нині плідно працюють на факультеті, це заслужені професори НТУУ "КПІ" О.В.Білоцький, М.В.Білоус та заслужений викладач НТУУ "КПІ" В.Ф.Лоскутов. Останнім часом металознавська школа КПІ дістала нове поповнення, докторами наук стали С.І.Сидоренко, Ю.А.Куницький, М.В.Кіндрачук, В.Г.Хижняк, С.М.Волошко, Т.А.Роїк, Ю.М.Макогон.

Серед численних знаних випускників металознавчого напрямку підготовки також академіки НАНУ П.С.Кислий, В.В.Скороход, члени-кореспонденти НАНУ Ю.В.Мільман, В.Т.Черепін, С.П.Ошкдьоров, С.О.Фірстов, Ю.М.Солонін, заслужений діяч науки і техніки УРСР, проректор КПІ з навчальної роботи (1964-1974), завідувач кафедри металознавства (1974-1980) професор І.Х.Труш, член-кореспондент АН Киргизії А.А.Андрієвський, доктори наук Ю.О.Кочержинський, О.К.Шурін, В.В.Іванченко та багато інших.

У 1962 р. на факультеті організовано кафедру порошкової металургії. Організатором та першим її завідувачем протягом 15 років був чл.-кор. АН УРСР проф. Г.В.Самсонов (1918-1975), вчений зі світовим ім'ям, що заснував новий напрям – металознавство тугоплавких сполук, автор понад 1200 наукових праць, в тому числі 42 монографій і 6 довідників, підготував 150 кандидатів і 12 докторів наук, серед його учнів – академік НАН України П.С.Кислий, чл.-

Зустріч трьох президентів (зліва направо: М.Бех, Б.Єльцин, Б.Клінтон)

соров, 38 доцентів, 12 асистентів та 2 старших викладачів, провадиться за п'ятьма спеціальностями та 12 спеціалізаціями, із використанням сучасної матеріально-технічної бази факультету та його філії. Факультет займає одне з чільних місць у питаннях прискорення науково-технічного прогресу в Україні, сприяє її інтеграції у світову наукову й освітнянську спільноту. Побажємо співробітникам і студентам факультету, численній когорті його вихованців великих успіхів у обраній справі, наснаги, міцного здоров'я, радощів у житті.

Ю.Москаленко

30 вересня 2004 року у залі засідань профкому студентів НТУУ КПІ відбулась 39-та звітно-виборча конференція профспілки студентів НТУУ "КПІ". На конференцію було обрано 260 делегатів. На початок роботи зареєструвались 232 делегати. На порядок денний було винесено такі питання:

Конференція профспілки студентів

1. Звіти "Про роботу профспілкового комітету студентів НТУУ "КПІ" з березня 2000 до вересня 2004 року", "Про роботу ревізійної комісії профспілкового комітету студентів НТУУ "КПІ".
2. Вибори профспілкового комітету студентів НТУУ "КПІ", ревізійної комісії профспілкового комітету студентів НТУУ "КПІ".
3. Вибори делегатів на міську звітно-виборчу конференцію "Профспілки працівників освіти і науки м. Києва".
4. Різне.

НТУУ "КПІ" В.І.Молчанов, депутат Київради від 81-го виборчого округу Д.І.Андрієвський, директор студентського університету О.П.Петкевич, голова студентської профспілкової асоціації м. Києва О.М.Яцунь, віце-президент асоціації профспілкових організацій студентів України С.М.Романюк.

З доповіддю про підсумки роботи профспілкового комітету студентів протягом 2000-2004 років виступив голова профкому студентів В.Ю. Миронов. Також було

заслухано звіт голови ревізійної комісії профкому студентів О. Яковенка. Учасники конференції відмітили значну роль профспілкового комітету та особисто В.Ю. Миронова в студентській громадській діяльності університету, м. Києва та України.

У результаті відкритого голосування одностайно було обрано головою первинної профспілкової організації студентів НТУУ "КПІ" В.Ю. Миронова на наступні 5 років. Конференцією також було обрано склад профспілкового комітету та ревізійної комісії студентів НТУУ "КПІ". Обрано заступників голови первинної профспілкової організації університету – М.Безуглого, О.Гавеського, А.Гаврушкевича, Р.Киселя, А.Лапука.

Було вирішено доручити щойно обраному складу профкому студентів представляти інтереси первинної профспілкової організації студентів НТУУ "КПІ" на міській звітно-виборчій конференції профспілки працівників освіти і науки м. Києва.

Інф. профкому студентів НТУУ "КПІ"

Конференція транслювалась у локальній мережі університету, "Інформація про роботу профспілкового комітету студентів НТУУ "КПІ" у період з березня 2000 року до вересня 2004 року" була розміщена на сайті профкому (www.studprofkom.ntu-kpi.kiev.ua). Також попередньо було відкрито електронну поштову скриньку для запитань учасникам конференції.

У роботі конференції взяли участь ректор НТУУ "КПІ", академік НАН України М.З.Згуровський, голова профкому співробітників

На засіданні Вченої ради

На початку засідання Вченої ради, яке відбулося 4 жовтня, його ведучий, ректор університету М.З.Згуровський від імені присутніх тепло привітав із ювілейними днями народження професора О.Г.Юрченка та заступника першого проректора з навчальної роботи доцента В.І.Тимофєєва, також поздоровив із днем народження декана ММІ, професора М.І.Бобиря.

Було відзначено переможців 13-ої міжнародної математичної олімпіади для студентів університетів, яка нещодавно відбулася у Скоп'є (Македонія). Студентам фізико-технічного інституту Олександр Рибак (Гранд гран-прі), Юрію Тихому (1-е місце), Богдану Нагірняку (3-є місце) під оплески присутніх було вручено дипломи та квіти; було також відзначено та нагороджено їхніх викладачів: професора А.А.Дороговцева та доцента Р.М.Кадоб'яньського. М.З.Згуровський з цієї нагоди у своєму вітальному слові привернув увагу присутніх до визначних досягнень нашої науково-педагогічної школи, зокрема відмітив, що за 10 років існування ФТІ 134 студенти цього інституту стали переможцями українських студентських олімпіад, 25 студентів ФТІ перемагали на світових олімпіадах з міжнародних математичних програм, у тому числі здобули чотири гран-прі.

Першим питанням порядку денного було заслухано наукову доповідь старшого наукового співробітника кафедри приладів та систем орієнтації та навігації ПБФ С.Ф.Петренка, присвячену наномеханотроніці і технології клітин. Йшлося про здобутки наукової школи нашого університету в одному із новітніх напрямів високої технології, а саме у мікроелектроніці, при розробці маніпуляторів, що із застосуванням обчислювальної техніки використовують принципи механіки і керування рухом на нановідстанях. Після обговорення ректор університету М.З.Згуровський подякував доповідачу, побажав очолюваному ним колективу подальших успіхів. Було також вирішено друкувати в "Наукових вістях" наукові доповіді, заслухані на засіданнях Вченої ради.

Другим питанням порядку денного була доповідь заступника проректора з навчальної роботи доцента І.В.Лісовської про підсумки літньої екзаменаційної сесії. При обговоренні доповіді йшлося про необхідність розробки об'єктивних критеріїв оцінки успішності та

підвищення вимогливості до студентів. Вирішено напрацювати та затвердити адміністративною радою систему щодо підвищення якості навчання.

Надалі було заслухано доповідь голів профкомів викладачів та студентів В.І.Молчанова та В.Ю.Миронова про заходи щодо відзначення 4 листопада цього року 100-річчя профспілок КПІ, затверджено списки кандидатур на нагородження активістів, працівників профспілок у зв'язку із цією подією.

Було заслухано доповідь декана ІФФ професора О.М.Бялика про заходи щодо відзначення 60-річчя ІФФ та затверджено кандидатури номінантів на відзнаки різного ступеня у зв'язку з ювілеєм.

Було затверджено пропозиції голови експертно-правової комісії професора Ю.Ф.Зіньковського представити професора О.Г.Юрченка на здобуття Державної стипендії Президента України; до звання "Заслужений працівник освіти України" – доцента кафедри електронних приладів та пристроїв А.І.Толпенка, до звання "Заслужений викладач НТУУ "КПІ" – доцента кафедри фізики металів С.В.Іващенко. За пропозицією начальника навчально-методичного управління професора В.І.Шеховцова було прийнято рішення присвоїти звання "Заслужений працівник культури НТУУ "КПІ" мистецтвознавцю Г.А.Местечкіну та керівникові галереї "ЕХО" В.П.Пушкіну.

Переший проректор з навчальної роботи Ю.І.Якименко від імені членів Вченої ради поздоровив Михайла Захаровича Згуровського із обранням його ректором НТУУ "КПІ" на наступний 7-річний термін.

У доповіді головного бухгалтеря Л.Г.Субботіно було проінформовано про порядок формування та затвердження кошторисів підрозділів університету на 2005 рік. Наразі йдеться про розробку та затвердження бюджету розвитку університету, його доходів і видатків з метою переходу до системного вирішення фінансових питань, розширення бази для прийняття необхідних рішень як на рівні підрозділів, так і по університету в цілому.

Також було затверджено "Положення про порядок призначення стипендії імені професора Г.В.Самсонова" на ІФФ, вирішено інші поточні та конкурсні справи.

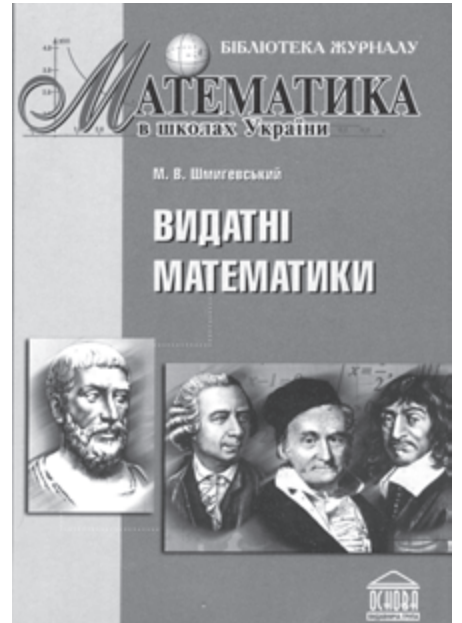
Ю.Москаленко

Усі без винятку політехніки впродовж двох а то і більше років вивчали різні розділи математики. Запам'ятовували неймовірну кількість теорем і формул, багато з яких носили ім'я свого творця. Та чи задумувалися ми в щоденній круговерті, хто були ті люди, геніальні математики свого часу, чий прізвища протягом століть повторюють нові й нові спудеї, проникаючи в глибину хитросплетін математичних знаків і символів, відкриваючи для себе незвідану красу чіткості доведень і незбагненої інтуїції авторів.

Спробував розповісти про корифеїв математичної думки доцент кафедри диференціальних рівнянь ФМФ М.В.Шмигевський, видавши довідник "Видатні математики". До збірки увійшли розповіді про найвідоміших учених, починаючи з 600 р. до н.е. і до наших днів. Книга має вступну розповідь з історії світової математики та заключну – про розвиток цієї науки в Україні. Статті ретельно і цікаво виписані гарною українською мовою, з численними посиланнями на першоджерела та афоризмами великих людей. Додається список рекомендованої літератури з-понад 200 позицій. Цікаво, що до збірки увійшли нариси про видатних українських учених, зокрема тих, чий науковий шлях пов'язаний з Київською політехнікою – академіка М.П.Кравчука, академіків НАН України Ю.Л.Далецького та НАН України А.М.Самойленка. Серед визначних українських математиків є й жінки. Професор НТУУ "КПІ" Н.О.Вірченко – найбільш відома з них, вона одна з небагатьох у світі, хто займається проблемами математичної фізики. Її праці дістали міжнародне визнання, вона є академіком АН ВШ України, членом НГШ, Американського, Австралійського, Бельгійського, Единбурзького, Лондонського, Всеукраїнського математичних товариств, автором багатьох публікацій.

Це не перша спроба автора розширити рамки традиційних навчальних програм своїми публікаціями. Фахівці знайомі з його виступами на сторінках математичних часописів тощо. М.В.Шмигевський глибоко переконаний, що "вивчення життя і творчості видатних математиків удосконалює загальну культуру мислення, дисциплінує її, виховує об'єктивність, інтелектуальну чесність і таким чином сприяє формуванню наукового світогляду. Успіх у роботі викладача, його вплив на розум і серця вихованців багато в чому залежать від ораторських здібностей, володіння правилами вишуканої, доцільної і переконливої промови. Мета книги буде досягнута, якщо кожний, хто з нею ознайомиться, зможе щиро підтвердити думку видатного французького математика С.Пуассона: "Життя прекрасне двома речами – можливістю вивчати математику та можливістю викладати її".

Н.Вдовенко

ФАЛЕС

Від часів греків говорити «математика» – означає говорити «доведення». А початок цьому поклав Фалес.

Е. Куртіус

Фалес Мілетський (прибл. 624-548 до н.е.) – давньогрецький філософ, математик, астроном, засновник іонійської школи натурфілософії, купець і політичний діяч. Походив із знатного фінікійського роду. У своїй творчості поєднував питання практики з теоретичними проблемами, що стосувались проблем Всесвіту. Він багато подорожував, зокрема, у молодості відвідав Єгипет, де в школах Мемфіса і Фів вивчав різні науки. Повернувшись на батьківщину, заснував у Мілеті філософську школу. Усі натурфілософські пізнання Фалес використовував для створення завершеного філософського вчення. Так, він вважав, що все існуюче породжене водою. Вода – це джерело, з якого все постійно виникає. При цьому вода й усе, що з неї виникло, не є мертвими, вони живі. Як приклад, Фалес згадував магніт і янтар: вони породжують рух, отже, вони мають душу. Фалес уявляв увесь світ пронизаним життям. Він заклав теоретичні основи вчення, що має назву гліозоїзм. Хоча гліозоїзм має свої корені в міфології, у Фалеса він одержує філософське обґрунтування.

Фалеса вважають першим грецьким астрономом. Він передбачив сонячне затемнення (28 травня 585 року до н.е.). Йому належить заслуга у визначенні часу сонячного і рівнодення, у встановленні тривалості року в 365 днів, відкриття факту руху Сонця відносно зірок. У наш час іменем Фалеса названо кратер на видимій стороні Місяця.

Фалес також має великі заслуги у створенні наукової математики. У нього вперше в історії математики зустрічаються доведення теорем. Якщо єгипетських землемірів задовольняла відповідь на питання «Як?», то Фалес, мабуть, першим у світі поставив питання «Чому?» й успішно відповів на нього. Нині відомо, що багато математичних правил були відкриті набагато раніше, ніж у Стародавній Греції. Але усі – дослідним шляхом. Строго логічне доведення правильності твердження на підставі загальних положень, прийнятих за достовірні істини, було винайдено греками. Характерна і зовсім нова риса грецької математики полягає в поступовому переході за допомогою доведення від одного твердження до іншого. Саме такий характер математиці був наданий Фалесом. І навіть сьогодні, розпочинаючи доведення, наприклад, теорему про властивості ромба, ми, по суті, міркуємо майже так само, як це робили учні Фалеса.

Вважається, що Фалес першим познайомив греків з геометрією. Йому приписують відкриття і доведення ряду теорем: про поділ кола діаметром навпіл; про те, що кут, вписаний у півколо, є прямим; про рівність кутів при основі рівнобедреного трикутника; про рівність вертикальних кутів; про пропорційність відрізків, утворених на прямих, що перетинаються декількома паралельними прямими. Фалес установив, що трикутник повністю визначається стороною і прилеглими до неї кутами.

Фалес відкрив цікавий спосіб визначення відстані від берега до видимого корабля. Деякі історики стверджують, що для цього він використав ознаку подібності прямокутних трикутників. Фалесу приписують також спосіб визначення висоти різних предметів, зокрема пірамід, за довжиною тіні, коли сонце піднімається над горизонтом на 45 градусів.

Усі ці досягнення принесли Фалесу славу першого мудреця серед знаменитих "семи мудреців" далекого минулого.

З книги М.В. Шмигевського "Видатні математики"

ЗГАДУЮЧИ ЛІТО

Нарешті, вільні від буденних турбот, виснажливих сесій та навчального року ми ідемо до МОРЯ!

Тут ми раптом стаємо сентиментально-романтичними у дрібницях. Ми починаємо бачити зорі, Чумацький шлях. Хочеться зануритися у теплу та лагідну місячну доріжку і здається, що ти в цей момент зовсім один в усьому світі –

і море, і золотавий пісок, і мінливий купол теплої літньої ночі лише твої. Море кличе і вабить в безкраю далечині і ти, піддаючись цьому оманливому гіпнозу, линеш душою в далекі світи...

Ми виходимо зустрічати світанок, щоб ні в якому разі не пропустити чудо народження ще одного прекрасного дня. Море начебто диктує, що нам потрібно зробити, і ми радісно й легко підкоряємось: відважувемось покататись на "банані", на фоні химерного антуражу весело позуємо засмаглому і набридливому фотографу, купуємо дешеві, непотрібні прикраси, наїдаємося пересмаженими мідіями, на які вдома без жаху дивитися не можна. Хочеться жити на всю катушку, все перепробувати і запам'ятати.

Навчитися, якщо можливо, так жити завжди, щоб тоді, восени та взимку, серед турбот та холоду уміти, бажати, знаходити ці безглузді дрібниці.

... Такі кольори бувають лише біля моря. І нехай твої кімнати далеко до п'ятизіркового готелю, проте є море, сон-

це, добра компанія, гітара, цікаві змагання з пляжного волейболу, тенісу та футболу, які вже п'ятий рік поспіль проводяться в оздоровчому комплексі і стали традицією. Є веселе свято Нептуна з розмальованими і кумедними персонажами, цікаві конкурси та розваги. З яким ентузіазмом усі ми йдемо до ідальні, щоб облити всіх працівників водою і у такий спосіб сповістити про сьогоднішній "День Нептуна". А веселі вечори, проведені у ідальні за записом фонограми, на якій далеким фоном є брязкіт тарілок та виделок...

І знову підкрадається ніч... Дехто йде на дискотеку, хтось усамітнюється в пахошах квітучих троянд, хтось бере ковдру, гітару та подається до моря, але майже всі ми, де б не були у ці бурхливі ночі, перед світанком приходимо до нього – іноді ласкавого та ніжного, іноді жорсткого та холодного Моря. І ми знову зустрічаємо новий день, в якому червоне сонце, небо кольору м'ятної карамелі, гарячий пісок. Сьогодні це все ще наше, завтра ми передамо свої права на відчуття, емоції, радість іншим – ще не спокушеним і не сп'янілим в хмелю моря – студентам. А ми ще кинемо монетку, попустимо хвилю, озирнемось востаннє і цілий рік будемо жити спогадами та сподіваннями ще хоч раз відчуті п'янку знайому гаму барвистих відчуттів.

І ми тихо шепечемо Морю: "До зустрічі".

Максим Басюк, студент ММІ

РОМАНТИКА МОРЯ В "МАЯКУ"

Якщо протягом літніх канікул ви дуже сумуєте за своїми однокурсниками, можете сміливо їхати у "Маяк", там збираються усі капеїшники.

Комплекс "Маяк" поєднує і базу відпочинку, і санаторій-профілакторій.

База відпочинку являє собою невелику кількість дерев'яних будиночків по 4 кімнати у кожному. Кімната не велика і не маленька, але 6 студентів можуть досить зручно там розміститися. До того ж в кімнаті є стіл і стільці та ще деякі необхідні меблі. Невже Вам цього не вистачить!? Ви ж студенти !!!

А тим, хто в першу чергу потребує підвищеного комфорту, пропонують відпочити у нових корпусах з двоїсними кімнатами, їх сміливо можна назвати апартаментами. У кожній кімнаті є санвузол, нові меблі, балкон, з якого Ви протягом усього дня можете милуватись панорамою морського узбережжя.

Та й голодними там нікого не залишають. Триразове харчування з овочами, фруктами, йогуртами забезпечить вас необхідними калоріями і вітамінами.

Також є кімнати відпочинку з більярдом, настільним тенісом, комп'ютерними іграми (недорого). І ще новина: на території нашої бази з'явився кінотеатр – найкращі фільми на всі смаки.

Вас, напевно, цікавить, чи є там щось веселіше за фільми чи комп'ютерні ігри? Так, зовсім

поруч так званий центр міста: дискотеки, бари, гральні автомати, караоке, навіть атракціони. Отже, є де витратити гроші, але найголовніше – є де душі розвернутися. До того ж майже усі ці розваги не обмежені у часі: ми, наприклад співали до 3-ї ночі. А що ж ще треба? Коло друзів, гарний настрій, гітара і зоряне небо.

Трохи не забула про найголовніше. Море. Воно тепле, чисте і мокре, а головне, до нього треба добиратися аж 3 хвилини. А якщо звернути ліворуч і пройти берегом 2-3 кілометри, то потрапимо на острів, хоч і не острів скарбів, але повірте: краса там казкова, а море – дійсно лазурне.

Не знаю, можливо я про щось забула, але впевнена, що в "Маяку" варто відпочити. Збирайте друзів та подорожуйте. Не гайте часу. Може, вже сьогодні збирати компанію, розробляти плани щодо організації подорожі... Можливо, там і зустрінемось.

Світлана Федорова, студентка ФП

ІНТЕРКЛУБ

1 жовтня ми святкували день найчисленнішого народу світу та найчисленнішого земляцтва НТУУ "КПІ". Саме у цей день в далекому Китаї відбувалося грандіозне національне свято: 55-й раз поспіль китайці відзначали День проголошення Китайської

Національне свято Китаю

Народної Республіки. Активісти Інтерклубу спробували подарувати нашим колегам-китайцям хоча б частинку святкової атмосфери, що, очевидно, панувала на їхній батьківщині. До того ж, День народу – непоганий привід показати українським студентам та представникам інших національностей сьогоднішнього Китаю. Саме тому 1 жовтня в холі 31-го корпусу розпочала свою роботу фотовиставка, присвячена цій знаменній події.

Та й узагалі китайське земляцтво є одним із найвідповідальніших земляцтв "КПІ", а все це завдяки його керівникам Чень Вень Хао та Чжао Шен Бо. Саме вони дають корисні поради щодо проведення дозвілля для китайських студентів. Виявляється (хоча чого там дивувати), китайські студенти проводять свій вільний час зовсім інакше, аніж ми, українці. Основна розвага для китайців – комп'ютер, у чому ми вже мали змогу переконалися під час минулорічного турніру з комп'ютерних ігор, який проводив Інтерклуб. А ще

китайці дуже люблять співати, тому вони так завзято відвідують заходи, під час яких проводяться конкурси на найкращого виконавця Караоке. З усіх видів спорту найулюбленіші – командні, а саме футбол та баскетбол. Воно й не дивно, як показує досвід, китайські студенти живуть за принципом "Один за всіх та всі за одного". А от такі популярні серед українського студентства дискотеки не дуже охоче відвідують наші китайські друзі. Хоча у цьому виді активного відпочинку у китайців є фаворити. КПІшня публіка надовго запам'ятала танцювальний номер китайського студента Чень Цзи Міна на вузівському конкурсі "Містер КПІ". Ось такі різноманітні у своїх захопленнях ці "діти дракона".

Усіх, хто хоче більше дізнатися про дивовижну країну Китай та познайомитися зі своїми китайськими колегами, запрошуємо в Інтерклуб. Інформація з перших вуст – найбільш достовірна інформація.

Іванова, І.Супіна

Петро Матвійович РИШЕТНЯК

З глибоким сумом повідомляємо, що 4 жовтня 2004 року на 83-му році раптово пішов з життя помічник ректора Петро Матвійович Решетняк

Ветеран Великої Вітчизняної війни – учасник бойових дій, інвалід другої групи. Після закінчення КДУ ім. Шевченка в 1955 році Петро Матвійович працював у системі освіти України на посадах начальника учбової частини КДУ (1957–1973 рр.) та помічника вищої та середньої спеціальної освіти УРСР (1974–1988 рр.).

Останні 14 років працював у КПІ. Керівництво університету та всі його колеги по роботі високо цінували що світлу й порядну людину. Свого часу Петру Матвійовичу було присвоєно почесне звання Заслуженого працівника НТУУ "КПІ".

Усі, кого доля зводила з Петром Матвійовичем, тяжко переживають цю непоправну втрату і глибоко співчувають його рідним та близьким.

Світла пам'ять про Петра Матвійовича Решетняка назавжди залишиться у наших серцях.

Ректорат, профком, рада ветеранів

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

☎ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

☎ 241-66-95; 22-09

Головний редактор

В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор

В.М.ІГНАТОВИЧ

Редактор

Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й.БАКУН

Комп'ютерний набір

Л.М.КОТОВСЬКА

Коректор

Н.В.МУРАШОВА

Рестраційне свідоцтво Кі-130

від 21. 11. 1995 р.

Друкарня АТЗТ«Атопол»,
м. Київ, пр. Московський, 9

Тираж 1500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. Позиція редакції не завжди збігається з авторською.